

Stordysse-gravene ved Knudsby

Resterne efter to store gravkamre i en nu forsvundet langdysse

Velkommen til Knudsby stordyssen fra bondestenalderen (4.000-1.700 f.Kr.). Graven blev opført af den såkaldte Trætbægerkultur, ca. 3.400 f. Kr. som samlingssted og gravplads til stammens afdøde. På grund af afgravnninger, stenhugst og brug som smedje i forrige århundrede er anlægget dog nu blot en skygge af det oprindelige.

I dag ses grundplanet med opretstående bæresten fra et stort pæreformet gravkammer med tilstødende sydvendt gang. Vest for kammeret ses yderligere tre bæresten, som er de sidste rester fra endnu et gravkammer. Begge gravkamre var oprindeligt indsluttet i en ca. 20 x 5 m. stor jord- og tørveopbygget gravhøj, som forseglede gravene fuldstændigt.

Gravkamre af denne størrelse kaldes for stordysser. Stordyssen er en overgangsform mellem de lidt ældre og mindre stenkamre i rund- eller langdysser og Trætbægerkulturens fuldt udviklede store fællesgrave i jættestuerne. Her på Knudshoved Odde kan du for eksempel ved P.-pladsen ved indgangen til Knudskov - ca. 5,5 km. fremme ad vejen - opleve en yderst velbevaret jættestue, som du trygt kan kravle ind i.

Fund fra Knudsby-dysserne

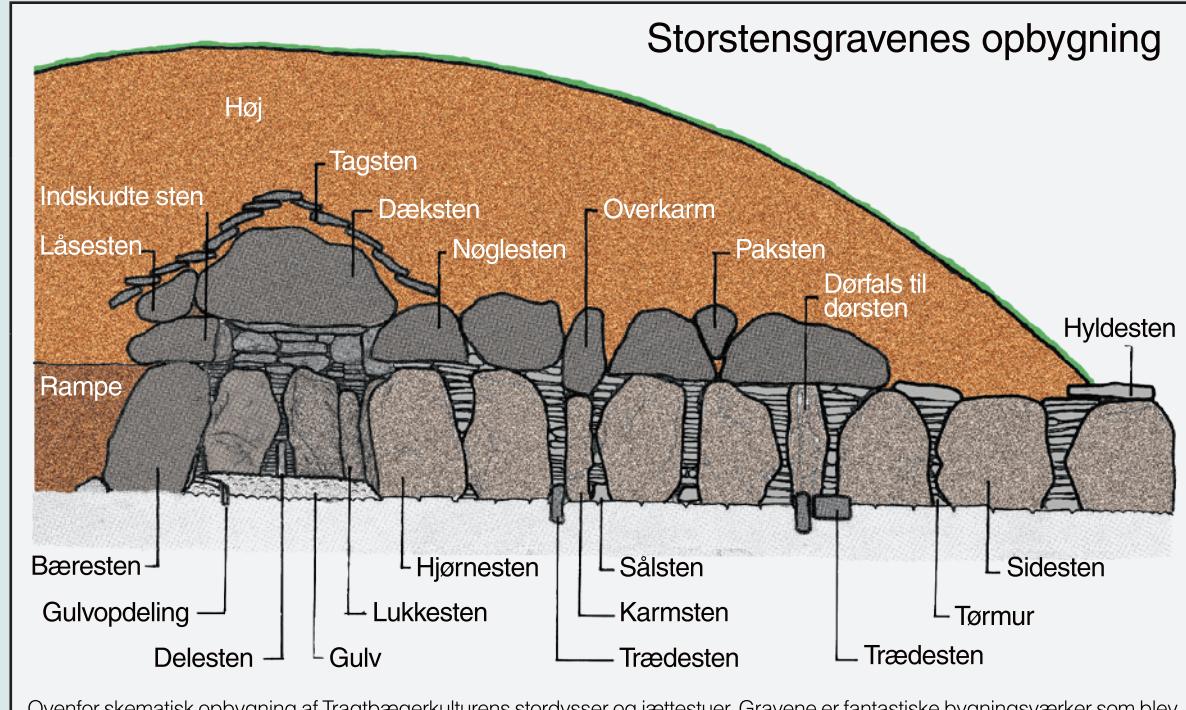
Knudsby-dysserne blev først undersøgt af lokale kræfter i 1877. Senere udgravede og fredede Nationalmuseet dyssen i 1937 i forbindelse med forlægning af vejen. Herunder blev det næsten fjernede vestkammer opdaget.



Sådan så området her ved Knudsby måske ud i bondestenalderen. Med Trætbægerkulturen introduceredes bondesamfundet i Danmark. Skoven blev fældet med flintøkser til fordel for små marker og bebyggelsen blev mere permanent i form af solide langhuse. Hvor der var muligheder for det, supplerede man naturligvis stadig med jagt, fiskeri og indsamling.



Se mere om stordyssen ved Knudsby på www.fortidsmindeguide.dk og www.vordingborg.dk eller scan QR-koden til højre.



Farvelagt tegning efter Tim Grønnegaard ©

Under de to udgravninger fandtes skår fra i alt 25 forskellige lerker. De som regel rigt ornamenterede lerker blev medgivet de afdøde og hensat med mad- og drikofre på stenhylden ved indgangen. Der er også fundet enkelte skeletrester, flintflækker og ravperler samt de typiske slebne flintøkser, som kendetegner Trætbægerkulturen.

Tilsammen vidner fundene om flere hundrede års brug af gravene, som bør betragtes som stammesamfundets sociale og rituelle samlingspunkt. Opførelsen af de ca. 25.000 storstensgrave der formodes at have været i Danmark, repræsenterer en helt enorm kollektiv indsats og investering i kultens tjeneste.

Støttet af
Fødevareministeriet og EU



Tekst og layout: © KulturKonsulenten Tf: 86 37 70 50, 2012. Fred.nr. 4125-13

The great dolmens at Knudsby

Welcome to the Neolithic great dolmens at Knudsby, which were constructed by the so-called Funnelbeaker Culture around 3400 BC.

Due to later excavations and stone removal, all that now remains are the support stones from a large pear-shaped burial chamber with its east-facing passage and three support stones from the east side of a corresponding chamber to the west. The two graves were originally completely sealed in a long oval mound, which is now completely gone.

The great dolmen, which was the forerunner of the large common passage grave of the Funnelbeaker Culture, has been excavated twice. First a private excavation in 1877 and then by the National Museum in 1937, when the western chamber was discovered and the site was subsequently protected. The excavations revealed fine decorated potsherds from a total of 25 different vessels, which with food and drink offerings were offered to the dead and to the gods. Polished flint axes, amber beads and a number of flint flakes were also found.

The large passage graves constructed in Denmark by the Funnelbeaker Culture, up to 25,000 in number, represent an enormous collective labour in service of their cult.

Die Grossdolmen bei Knudsby

Willkommen bei den Grossdolmen aus der Jungsteinzeit bei Knudsby, die um 3.400 v. Chr. in der sogenannten Trichterbecherkultur errichtet wurden.

Aufgrund späterer Abtragungen und Steineinschläge sind heute nur noch die Tragsteine einer grossen birnenförmigen Grabkammer mit dem dazugehörigen nach Osten gerichteten Eingang, sowie drei Tragsteine der Ostseite einer entsprechenden Kammer in westlicher Richtung, zu sehen. Ursprünglich waren die beiden Gräber völlig in einem versiegelften langovalen Hügel eingeschlossen, von dem heute jedoch nichts mehr erhalten ist.

Der Grossdolmen, ein Vorläufer der grossen Ganggräber aus der Trichterbecherkultur, wurde zwei Mal Ausgrabungen unterzogen. Erstmals 1877 in der Form einer privaten Ausgrabung und dann 1937 unter der Leitung des dänischen Nationalmuseums, wo man die westliche Kammer fand, die daraufhin unter Denkmalschutz gestellt wurde. Bei den Ausgrabungen fand man fein ornamentierte Tongefäßscherben von insgesamt 25 verschiedenen Gefäßen, die dem Verstorbenen als Speis und Trank mitgegeben und den Göttern zum Opfer gemacht wurden. Außerdem wurden geschliffene Flintäxte, Bernsteinperlen und ein Teil Flintschneiden gefunden.

Die etwa 25.000 Megalithgräber, die in der Trichterbecherkultur in Dänemark errichtet wurden, repräsentieren einen enormen kollektiven Arbeitsaufwand im Dienste der Kultur.



VORDINGBORG
KOMMUNE
TLF. 55 36 24 90